

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TEKNISKA HÖGSKOLANS NYBYGGE. — FOTOGRAF A. MALMSTRÖM, STOCKHOLM.

18:DE ÅRG.

DEN 9 SEPTEMBER 1917

N:o 50

Foto. Malmström, 890m.

Gustav A. Molén

Klische: Benat SU/Arvopara.

GUSTAF ALDÉN.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den 16 september fyller skriftställaren Gustaf Aldén sextiofem år. Det är på en sällsynt arbetsfylld och för den medborgerliga bildningen i vårt land betydelsefull lefnadsgärning författaren af "Medborgarens bok" då kan blicka tillbaka. Och få äro de, till hvilka svenska folket står i större tacksamhetsskuld än just till honom för den upplysning det erhållit om samhällsskick och samhällslif icke blott i vårt eget land utan öfver hufvud taget. Många ha efter honom fortsatt på den folkupplysarens väg, hvarpå han gått fram. Men banbrytarens ära tillkommer under alla förhållanden Gustaf Aldén med obestridd rätt.

Gustaf Alfred Aldén är född i Alsheda af Jönköpings län den 16 september 1852 samt son till hemmansägaren J. M. Gustafsson och hans maka, född Bladh. Hans första barndomsminnen gå tillbaka till de nummer af Lars Johan Hiertas Aftonblad, hvarmed man i föräldrahemmet plägade tapetsera köksväggarna. När han på dem tog de första stappande stegen i innanläsningens konst, kunde ingen ana att han en gång i tiden både skulle bli en af denna tidnings mest värderade medarbetare och den, som åt dess grundläggare skulle resa det ståtligaste biografiska monument, som hittills kommit någon svensk parlamentariker till del. Men man fick däremot redan af dessa autodidaktiska försök klart för sig, att den lille piltan hade läshufvud, och så bra som han längre fram klarade sig vid husförhören, blef det, när han uppnått 14 års åldern, bestämt att hans längtan att "studera" icke skulle bli ouppfylld. Han sattes i Växiö läroverk och aflade därstädes mogenhetsexamen, hvarpå han år 1874 kom till Upsala för att utbilda sig till präst. Men någon djupt allvarlig kallelse härför kände han icke och när han omsider vågade bikta detta för biskop Hultman, som försträckt honom med studielån, sökte denne icke övertala honom, utan önskade honom välsignelse till lärarekallet, hvilket han satte som framtidsmål. Under studierna härför vardt det framför allt läraren i statskunskap, den vördnadsvärde Vilhelm Erik Svedelius, som öfvade inflytande på honom och det blef ju också dennes ämne han i främsta rummet skulle komma att popularisera åt den svenska allmänheten.

År 1878 aflade Aldén så filosofie kandidatexamen med statskunskap som ett af hufvudämnen för att icke säga hufvudämnet. När det nu gällde att erhålla egen verksamhet och eget hem — han var redan förlovad med sin blifvande hustru — hade han egentligen endast att välja på tidningsmannabanan och folkhögskolan. Den förra hade alltid lockat honom och redan som tioåring hade han tillsammans med en jämnårig kusin lekt tidningsutgifvare! Som gymnasist och student hade han också lämnat bidrag till olika publikationer. Först 1878 kom han emellertid att knyta förbindelse med den i egentlig mening politiska pressen. Genom en tillfällighet — ett meddelande till "Aftonbladet" rörande den världsberömda botanikern Elias Fries' sista dagar — blef han antagen till den stora hufvudstadstidningens Upsala-korrespondent och fick som sådan genast tillfälle att göra en betydelsefull insats. Inom studentkretsar i Upsala rådde då och långt efteråt en allmän och högst berättigad ovilja mot den bekante professorn i filosofi Sigurd Ribbing, hvilken med all makt ville drifva fram sitt ämne på bekostnad af alla andra — det var tvångsämne på så godt som alla studiebanor — och utan barmhärtighet kuggade alla tentander, som ej mäktade genomtränga dunklet i hans för vanligt människoförstånd otillgängliga "grundlinjer". Genom ett par af

stark indignation burna artiklar i Aftonbladet fäste Aldén en allmännare uppmärksamhet vid de oefferrättliga förhållandena och därmed inleddes ett fälttåg mot dessa, hvilket emellertid visserligen icke ledde till resultat förr än med den bistre professors afgång 1885 vid 79 års ålder, sedan han först lyckats drifva den adle Pontus Vikner i landsflykt.

Aldén kom dock icke att omedelbart ägna sig åt tidningsmannens kall. Ett sammanträffande med den svenska folkhögskolans män och kvinnor å deras första möte i Jönköping bestämde för den närmaste tiden hans lefnadsbana. Han blef antagen till andre lärare vid Norra Kalmar läns folkhögskola, som nysst tillkommit på initiativ af Emil Key och C. J. Svensén, och kallades två år senare (1880) till dess föreståndare. Vaken, liflig och energisk ägnade sig Aldén med brännande iver åt sitt kall. Hans verksamhet satte snart märken i bygdens andliga lif och han tillvann sig så stort förtroende bland allmogen, att han — ovanligt nog för en studerad karl i den orten — under ett par år utsågs till ledamot af landstinget. Det var också under denna tid han begynte sitt skriftställarskap i egentlig mening, först genom folklikskildringar, och ett par småhäften ("I Getapulien" och "General Pechlin som sockenherre") syntes gifva de bästa löften för framtiden. Men under sin verksamhet vid folkhögskolan hade han ofta känt saknaden af en god handbok till ledning vid undervisningen i statskunskap och närsläktade ämnen och denna brist beslöt han själf fylla. Detta skedde genom den allbekanta "Medborgarens bok", som i midten af 1880-talet utkom i en följd af åtta delar, behandlande svensk och allmän statskunskap, nationalekonomi, lagkunskap m. m. Den blef, pålitlig och lättillgänglig som den var, en verklig folkbok, hvilken gjorde sin författares namn känt och högt skattadt i hundratusentals svenska hem, samtidigt som den blef använd som lärobok vid folkhögskolorna och vid universitetens förberedande examina.

Det var således som en mycket bekant man Aldén mottog den kallelse till "Aftonbladets" redaktion, hvilken han med anledning af den protektionistiska reaktionens anlopp mot folkhögskolorna i allmänhet och i synnerhet mot hans egen ansåg sig böra följa. Alltifrån 1889 till 1911 var han här verksam dels som redaktionssekreterare, dels som medredaktör i dess vecko-, halfvecko- och hvarannandagsupplaga, till hvars på sin tid storartade spridning hans bidrag och redaktionsverksamhet i det hela starkt bidrog. Till Aldéns dagspublicistiska gärning bör väl ock hänföras hans "Valmannens bok", som utkom i två årgångar under 1887—1888 års valstrider och på sitt område innebar en nyhet, hvilken kunde förtjäna att återupplefva i dessa tider, objektiv ock opartisk som denna bok var.

Efter år 1911 har Aldén varit sysselsatt med redigerandet af det ståtliga verk i fyra band öfver Lars Johan Hierta, hvilket återgifver denne politiske märkesmans motioner och anföranden i riksdagen försedda med den ram, som är erforderlig för deras rätta förstående, en standardpublikation till historien om gammalliberalismens utveckling och genombrott i vårt land.

Man vill gärna hoppas, att detta icke skall vara den sista skänken till vårt folk af Gustaf Aldéns arbetsamma och samvetsgranna hand. I förhoppning därom sändes honom lyckönskan till bemärkelse-dagen.

GRUPPFOTOGRAFI FRÅN INVIGNINGEN I JULI AF NORRA ÖSTERGÖTLANDS JERNVÄGSAKTIEBOLAGS NYA SULFITSPRIT-MOTORVAGNAR (se denna årg. n:r 43). Bilden tagen i Finspång hos bolagets verkst. direktör, kapten E. M. Lindgren. Vi nämneckna i öfversta raden: Prinsessan Ingeborg, statsråd nnan Swartz, fru Ehrenborg, fru Nyborg, grefvinnan Trolle, fru Lindgren, prins Carl, landshöfding Trolle, statsministern. I andra raden: borgmästare Ramsay, direktör Nordeman, kapten Lindgren, direktör Pehr Swartz, öfverdirektör Virgin. I nedersta raden: redaktör Björting, direktör Ugglå, maskiningeniör Pallin, direktör Kamph, grosshandlare Ehrenborg, generaldirektör Granholm, trafikinspektör Westesson, f. generaldirektör Pegelow, kapten Hiltbrand, trafikchef Norrby, trafikchef Burenstam, ingenjör Ericsson, kapten Nerén, öfveringenjör Svensson, kapten Mattsson, häradshöfding Nyborg, trafikchef Kock, disponent Swartling, major Sprinchorn, byråchef Öfverholm, trafikchef Hising, ingenjör Hedlund, direktör Ståhlberg, maskiningeniör Betts, trafikchef Carlsson, redaktör Gustafsson, trafikinspektör Lagercrantz.

Malmö stads spårvägar kunde den 27 aug. fira sitt 30-årsjubileum, som fick en särskild högtidlig karaktär därigenom att Svenska spårvägsföreningen låtit anordna sin årskongress i anslutning till detsamma. — Den samfällida högtidligheten hölls å Malmö stadsfullmäktiges sessionssal, där kongressens ordförande, chefen för Stockholms spårvägar, kapten E. Hjortzberg bl. a. delgaf kongressens ledamöter en resumé af samtliga svenska spårvägars årsberättelser. Häråf framgick att spårvägstrafiken under kriget snarare tilltagit än aftagit i det att en märkbar höjning i passageraresiffran ägt rum i resp. städer. — I samband med jubileet utdelades af ordf. i Malmö spårvägsstyr. dr Thure Petrén Patriotiska sällskapets medalj åf några af tjänstens veteraner.

MALMÖ STADS SPÅRVÄGARS 30-ÅRSJUBILEUM DEN 27 AUG. Deltagare i kongressen samt medaljörerna. Dessa sistnämnda äro fr. v. sittande: fjörrådsföruvare Nord, vagnföruare Ingvarsson, biljettföru Schön, spårrensare Ljungbeck, banmästare Jönsson, trafikmästare Höörgren, kassabiljettföru Pettersson, kontrollföru Nilsson-Mineur, vagnföruare Persson. — Foto. Ohm, Malmö.

SVENSKA SIMSÄLLSKAPETS 90-ÅRSJUBILEUM i Strömbadet i Stockholm. T. h.: PROFESSOR F. VON SCHEELE BEKRANSAR DEN YNGSTE SIMKANDIDATEN, 5 1/2-ÅRIGA KAJSA VESTBERG. — Foto. Modin, Sthlm.

Stockholms simsällskap firade den 27 aug. i Strömbadet sin 90-årsdag med högtidlig promotion af inalles 163 magistrar och kandidater. Promotionen celebrerades bl. a. med en af !öjtnant Sven Berglund författad och af skådespelaren Gustaf Ranft framsagd prolog samt efter några fosterländska musiknummer med ett till promovendi riktadt anförande af professor von Schéele.

Foto. Modin, Sthlm. Källa: Bengt Sjöversparre. NORDISKA MÄSTERSKAPSTÄFLINGEN MÄLAREN RUNDT PÅ CYKEL: Segraren (X) C. Frisch, Danmark och andre pristagaren E. Westberg, Sverige.

Pressfoto. Källa: Bengt Sjöversparre. R. MALM, som deltog utom täflan Mälaren rundt och slog rekord.

Foto, Malmström, Sthlm

ARBETAREFESTEN I STADION. FOLKDANSER.

Källa: Ernst Nilversparre.

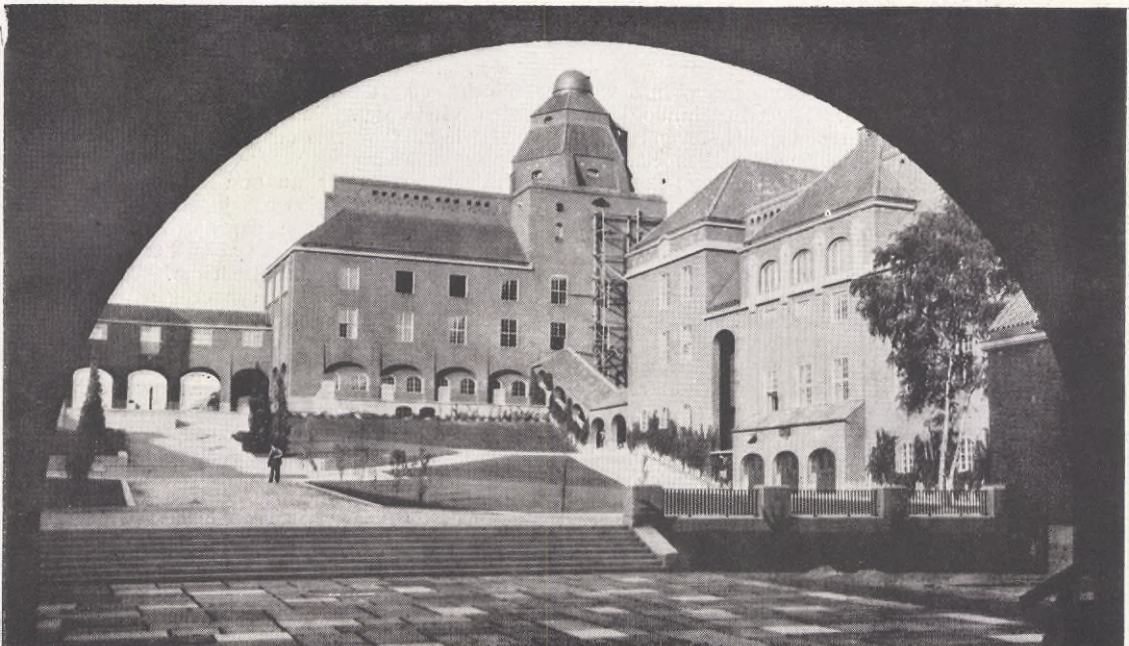
Söndagen den 19 aug. var det en stor dag i Stadion i Stockholm. Den årligen återkommande *arbetarefesten* gick då af stapeln. Stadion var fylld till sista plats af en publik som med lifligaste intresse följde det rikhaltiga och omväxlande programmet. Musik, sång, folkdanser, fyrverkeri, fotboll, stafettlöpning sysselsatte publiken från kl. 4 ända till 1/210. Ett muntrande inslag i festen utgjorde en fotbollsmatch mellan Grönköping och Stockholm. Grönköpingsfigurerna voro lyckade och deras piruetter på planen framkallade stormande bifall.

I samband med arbetarefesten gick årets *cykeltäfling Mälaren runt*. Täflingen blef af det sensationella slaget genom den utomordentligt skarpa striden mellan de svenska och danska representanterna i den nordiska mästerskapstävlingen. Det var mellan dansken Frisch och svensken Westerberg som striden stod. Den förre vann med ett par centimeter tack vare att han bättre upp-

fattade var mållinjen gick. Westerberg, som ledde med en dryg maskinlängd, saktade vid målet farten i tro att han redan passerat mållinjen för att icke köra in i folkmassorna som, egendomligt nog, tillätos omgifva målet. Dansken gissade emellertid mera rätt och körde resolut in bland åskådarna med full fart och vann täflingen. Ledningen för denna täfling ha med rätta klandrats för de bristfälliga arrangemangen vid målet, hvarigenom en svensk seger gick förlorad.

Utom täflingen deltog förstaklassryttarna Malm och Sköld, hvilka presterade åkningar som icke skulle skämmas för sig på kontinentala banor. Malms tid var rekord: 10. 15. 30. 4, och Skölds 10. 18. 55. 2.

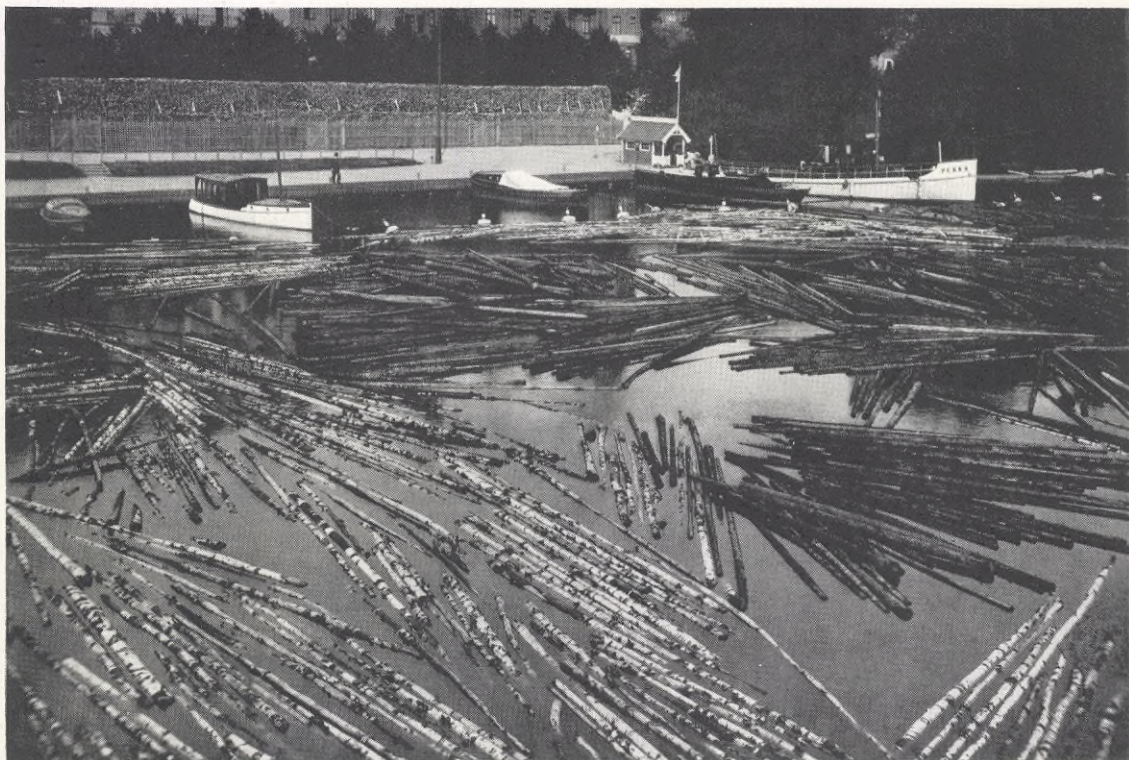
I Nordiska mästerskapstävlingen blef resultatet: 1. Chr. Frisch, Danmark 10. 30. 18. 4 — 2. E. Westerberg, Sverige, 10. 30. 18. 6 — 3. O. Mayland Smith, Danmark, 10. 37. 58. 3.

Foto, Malmström, Sthlm

TEKNISKA HÖGSKOLANS NYBYGGE JUST NU. Text å sid. 800.

Källa: Ernst Nilversparre.

EN UNIK STOCKHOLMSBILD — TIMMERSTOCKNING I DJURGÅRDSBRUNNSVIKEN.

Den i vanliga fall så idylliskt lugna Djurgårdsbrunnsviken i Stockholm, där stilheten brukar störas endast af en eller annan framglidande båt, erbjöd den 29 aug. en anblick, hvilken kunde komma betraktaren att tro sig plötsligt förflyttad till en Norrlands-älf. En väldig timmermassa syntes nämligen med våldsamt fart af den starka uppströmmen föras fram mot Djurgårdsbron, där

de 10,000 tals stockarne med väldigt brak tornade upp sig, bildande en sammangyttrad kompakt massa. Den säregna händelsen fick efter hand sin förklaring — ett af Bränslekommissionen vid Källhagen upplagradt väldigt propsparti hade på grund af det rådande högvattnet sprängt sina förtöjningar och därefter ryckts med strömmen.

VERKET.

FÖR HVAR 8 DAG AF SVEN KJERSÉN.

HISTORIEN handlar om arkitekten som hade byggt stadens nya rådhus vid torget. Verket var just fullbordadt, och så kom den högtidliga invigningen, som slöts med en förhållandevis lysande middag på stadshotellet. Där såg man stadens alla bemärkta män, och där igenkändes äfven i stort antal de bemärkta männens fruar. De buro toaletter som voro väl ägnade att framhäfva deras mäns och därmed deras egen rangställning i samhället; om stadens fruar ändock igenkändes i dem, så var det fruarnes skuld och inte toaletternas, ty de senare voro undantagslöst nya och merändels äfven smakfulla. Där var alltså sidan som frasade, och halsar som voro blottade, hvilket förstärkte om ock ej alltid förhöjde intrycket, och blommor som hade färg fast inte doft, ty det var midt i vintern. De bemärkta männen återigen framträdde med breda skjortveck, omgifna af frackuppslag som stundom voro smyckade med en orden af den art och storlek som torde vara mest allmänbekant och desslikes mest företrädd.

Men historien handlar inte om middagstoaletterna utan om stadsarkitekten som hade utfört rådhusbyggnaden.

Han var en rätt ung man; det nya rådhuset var hans första större verk där i staden, och det var ett godt verk. Han visste det själf — det var smak i

detaljerna, det var väl afvägda proportioner, det var idé och tanke i det hela; han visste också, att hela staden visste det. Verket hade till yttermera visso helt nyligen befunnits omnämndt och afbildadt i en hufvudstadstidning.

Stadsarkitekten var nu också i en sinnesstämning som förnam allenast ljus och jubel. Under den högtidliga invigningen hade han hört sitt verk och sin talang beröras med ord som voro lika tungt vägande som behagliga och mjuka rundt om. Vid middagen blef han placerad på ett synnerligen hedrande sätt och skönjde med en halft frånvarande och drömsk blick, som klädde honom, viner som pärlade och speglade, och ögon som syntes lysande.

Innan måltiden började, hade han midt i salen hjärtligt och broderligt varmt fallit byggmästaren om halsen. Byggmästaren stod där röd och tafatt småleende och blinkade inför alla de stora stirrande ögonen i rummet. Men arkitekten insåg ju tillfullo, hvad han, byggmästaren, hade betyd för verket, och visste ju också samtidigt, hvem som ändock var arkitekten. Och vid desserten hade han lämnat sin plats och gått bort för att skåla med arbetarna som sutto vid ett särskildt bord i ena hörnet af salen — det hade blifvit för trångt att placera dem mitt i rummet. Och de många stolarna skramlade som en trumhvirvel som manade till gif akt och lystring, när alla arbe-

tarna genast reste sig från sina platser. Det var skuldra invid skuldra, breda skuldror och breda händer, men det senare syntes inte nu, ty manschetterna hade halkat ned. Fingrarna kröktes om glaset — det var inte tegelsten eller klubbor som kunde omgripas med hela näfven, utan smala kristallfötter — och blickarna sågo åt stadsarkitekten till, fastän ansiktena i öfrigt förblefvo vända rakt fram. Så uttryckte stadsarkitekten sin tacksamhet för redligt arbetsnit och skålade därpå med hvar och en i laget. Det var en fördomsfri och vacker handling af honom; de bemärkta människens damer logo alla åt gestalten i den välsittande fracken, och de bemärkta männen själfva torkade röda sina mustascher.

*

Inviingsmiddagen var längesedan öfver. Det var en hvardag, en helt vanlig hvardag med många före och många efter.

Midt emot det nya rådhuset, som väl nu ej längre var helt nytt, låg stadshotellet, och från dettas kafélokaler hade man en fri utsikt öfver torget med byggnadsverket i bakgrunden. Stadsarkitekten uppehöll sig rätt ofta i kaféet, ehuru han eljest nu var en gift man sedan många år tillbaka.

Han satt där också i dag, helt ensam ännu, och såg genom fönstret på sitt verk. Han fann sig alltid väl af att betrakta det; allt, ända från stenfoten till takåsen var honom välbekant och kärt. Mångahanda hade han utträtt sedan han byggde rådhuset, men ingenting hade beredt honom ett liknande nöje. Rådhuset var glädjebarnet; aldrig sedan försporde han en arbetsglädje som den gången, en kraft att skapa nytt och djärf och lyckosamt.

Ingenting hade hällre senare skänkt honom en framgång liknande rådhusbyggets.

Men när han tänkte på tiden närmast efter dess fullbordan och den hägkomsten följde ju gerna med den andra, den egentliga, stora — blef det gerna något af mattadt och svalnadt ljus krlng den erinringen. Förväntningarna hade inte helt infriats. Verket var godt — han visste det alltjämt, och också stadsborna hade väl åtminstone en gång vetat det. Men denna allmänhetens insikt stod liksom inte så omedelbar och lefvande längre utan syntes ställd åt sidan för annat, mycket annat som händt och kommit till sedan den gången. Staden hade ju gått framåt och nya byggnader tillkommit, äfven byggnader utförda af en annan nyinflyttad arkitekt.

Och så hade en särskild händelse inträffat. Äfven grannstaden hade fått ett nytt rådhus. Det var uppfört af det samhällets stadsarkitekt — en ung — nästan helt oerfaren nybörjare i facket. Det var inte bara han som nu satt i kafésoffan och betraktade sitt eget verk, som visste att grannstadens nya rådhus i många drag föredode en påfallande likhet med hans byggnad. Man erkände det öppet och rätt allmänt. Där voro många små särskilda drag i enskildheterna som igenkändes från den äldre byggnaden; ja, strukturen i dess helhet erinrade i påtaglig grad om föregångarens i grannsamhället.

Om man sålunda allmänt insåg och erkände likheterna, så var man därför icke blind för skiljaktigheterna. Det var så, att det nyare byggnadsverket var bättre än det äldre.

Bättre! sade folket. — Bättre! sade också byggnaden.

Och nu satt stadsarkitekten ensam där i kaféet i väntan på sitt sedvanliga eftermiddagssällskap. Han hade redan fått dricksvarorna framsatta och satt och smuttade på glaset för att fördrifva väntetiden.

Det var blott två personer utom han själf i lokalen,

ett par unga män som suto vid fönstret närmast bakom honom. Och så skulle det nu inträffa, att det kom ett par ord från det hållet, väl ganska mindre-värdiga i sig själfva och helt visst utan särskild afsikt att nå lokalens tredje, obemärkta person. Men det som yttrades understödde och befäste ändå i sin mån arkitektens förstämde betraktelser.

— Det där rådhuset är kanske inte så oäfvat i alla fall! — Han som talade satt tydligen och såg ut genom fönstret. — Vet du egentligen, hvem det var som byggde det?

— Ja, det var väl byggmästar Karlsson, han på Smedjegatan. — Svaret kom i en påfallande ligkiltig ton.

— Jo visst, men jag menar hvem som gjorde upp ritningarna — arkitekten?

— Hvem tusan tror du tar reda på sånt! — Skål du!..

Ja — hans verk höll sannerligen på att gå ifrån honom! Det var som skulle hägkomsten af hans namn ha torkat in hardt när lika snart som murbruket. Men murbruket var murarens verk, det var inte arkitektens.

Han tog upp plånboken för att betala och gå. Vännerna dröjde alltjämt, och han kände nu häller ingen synnerlig längtan efter dem.

Samtidigt med plånboken fick han ur fickan upp ännu ett hovvikt stort papper. — Det hade i midtdags händt, att äldsta pojken kom hem från skolan med ett julbetyg, vars innehåll visade sig föga ägnadt att ingifva föräldrarna några ljusare framtidsförväntningar. Det var detta dokument, som arkitekten nu fick i handen. Man vore frestad säga, att det i en synnerligen olämplig stund erinrade om sin befintlighet. Arkitekten blef nästan oresonligt upprörd, vid det han för andra gången ögnade utöfver den skäligen anspråkslösa och enformiga betygskolumnen. Men när han så hastigt vek samman papperet, skedde det med ett fast beslut att hädanefter på ett noggrannare sätt personligen öfvervaka sonens studiearbete. — Och så var det kanske ändå ej i ett olämpligt ögonblick som detta papper påkallade uppmärksamhet.

*

Nu är att säga om stadsarkitekten, att han allfort arbetade i sitt kall till samhällets fromma och esomoftast äfven dess och hans egen heder. Inte blef det något mera rådhus under hans tid och inte heller någon högtidlig invigning af motsvarande omfattning och vikt. — Drycken af full lycka bjudes sällan mer än en gång och räcker sällan till mer än just den bågaren — att tömmas helt vid detta särskilda, benådade tillfälle, eller eljest att aldrig bli tömd.

Men gärning lades till gärning och därmed är till år. Det blef ingenting af det slaget som står alldes för sig själf, skildt från allt föde och allt efter; med hvad som nu ändå blef till, bildade sammanlagdt ett lif — ett lif i allmänhet, med hvad det innehåller, och en särskild människas särskilda ödestråd, med hvad den uppbar. Och arkitektens hår hade blifvit lätt gråsprängdt, ansiktet en smula ärradt af år och möda och ryggen kanske något litet böjd; och detta allt klädde honom törhända lika bra som den nya fracken på sin tid vid rådhusinvigningen, fast på ett annat sätt. —

I dag var återigen högtidsdräkten på, men af annan anledning; i dag firade arkitekten äldste sonens bröllop.

Om arkitektens son är då att säga, att han alltifrån denna dagen, då julbetyget öfverbringades, småningom kom att inse, att tillvaron mindre är att hoppa kråka än att till större eller mindre pris köpa hvarje fotsteg under bevaradt själfherravälde och stadigt ögonmärke, om ej alltid långt fram så dock hälst rakt fram. Och han var nu en man som skaffat sig egen

Forts. å sid. 799.

ITALIENSKA BILDER FÖR DAGEN.

VÄRLDSKRIGET.

Förhoppningarne kring påven *Benedikts fredsnöt* började snarast sjunka under sista augustiveckan. Af de krigförande makterna ha tills vidare endast *Förenta staterna* hunnit tillskrifva Vatikanen besked i frågan. President *Wilson's* svar till påven är afböjande, om också vänligt i tonen: Amerika vill inte underhandla med den nuvarande tyska ledningen, heter det, enär denna blott skulle begagna tillfället att söka befästa sin ställning. Antagligen svara de andra ententemakterna i samma anda; mellan centralmakterna pågå alltjämt rådplågningar om, hur påvenoten bör besvaras.

I Ryssland öppnades lördagen den 25 den stora *nationalkongressen i Moskwa*, som *Kerenski* sammankallat för att bättre kunna få en samlad opinion att stödja sig på. Kongressen öppnades med ett kraftigt och tämligen diktatoriskt tal af *Kerenski*, som hotade revolutionens fiender med obönhörlig stränghet. Öfver 900 talare voro anmälda.

PRINS FERDINAND AF UDINE, kusin till konung *Viktor Emanuel*, i Amerika med en italiensk delegation. Framför *Garibaldi-statyn* i *New York*. Tillfölje iråkad sjukdom kunde prinsen ej följa delegationen genom landet. — Efter fotografier

Ett af de mest uppmärksammade anförandena hölls af generalissimus *Kornilov*, som fått kallelse till Moskva för att redogöra för förhållandena i fält. Han skildrade tillståndet i armén i de mörkaste färger. Oppositionen fick sitt förnämsta uttryck genom *Tscheidze*, som talade å alla arbetare- och soldatrådens vägnar och bl. a. kritiserade regeringens hållning i nationalitetsfrågan, yrkande att Finland och andra nationaliteter själfva skulle få afgöra sitt öde. Från andra sidan riktades kritik mot regeringen af bl. a. kadettlejden *Miljukov*. På onsdagen avslutades konferensen, hvilken, att döma af engelska korrespondentuttalanden endast ofullständigt torde ha uppfyllt regeringens förhoppningar; det hufvudsakliga torde dock ha vunnits, nämligen att bättre enighet för tillfället uppnåtts.

För öfrigt synes läget i Ryssland alltjämt förblifva kaotiskt. Det förljudes, att den bebådade konstituerade församlingen icke skulle komma att sammankallas förrän efter kri-

CANALE VID ISONZO-FLODEN där stridens vågor just nu gå som högst mellan italienska och österrikiska trupper. Vi hänvisa till våra redogörelser för världskriget. — Amatörfoto. Briandt. Östersund.

ENGELSKA BILDER FÖR DAGEN.

get. Jäsningen i Finland tillfördes ett ytterligare ferment genom ryska regeringens beslut att med våld hindra den upplösta landtdagen att åter sammanträda. Beslutet sattes i verket, hvarefter man nu får se huru verkningarna skola utfalla.

Under den pågående processen mot förre krigsminister *Suchomlinov* ha märkliga afslöjanden framkommit, som belysa vissa dunkla punkter rörande tsarens tvetydiga hållning till den ryska arméns mobilisering, hvaraf tyckes framgå, hur föga den svage självhärskaren var situationen vuxen strax före krigsutbrottet.

De allierades socialister höllo denna vecka sin

DEN ENGELSKA BALLONG CAPTIF SOM FALLIT NED I STRÖMSNÄS, märkt "Air Ships Ltd. Astro. Nr. 239, London A. M. 68."

Amatörfoto. Nyberg, Strömsnäs.

länge motsedda kongress i London, där man skulle försöka få en gemensam ståndpunkt i fråga om Stockholms-kongressen o. beträffande krigsmårens revision. Förhandlingarna synes ha gifvit ett klenk resultat, i det någon verklig enighet i ingendera af dessa punkter kunde uppnås.

På krigsskådeplatserna utvecklades fortfarande häftig stridsverksamhet. På västfronten hindrades emellertid operationerna af storm och rägn. I Verdunafsnittet fortsatte fransmännen i veckans början att göra framsteg norr om *Béthincourt* på vänstra Meuse-stranden. På högra stranden rasade häftiga

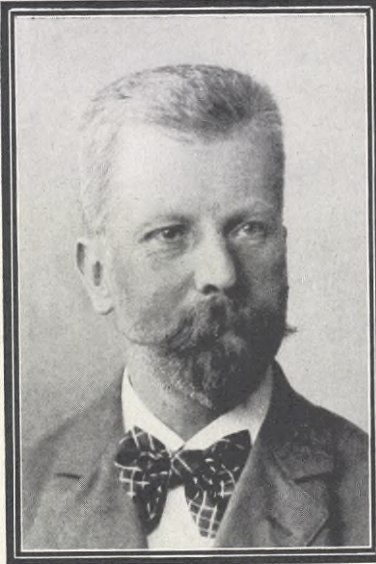
Forts. å sid. 795

En ballong captif tillvaratogs den 30 aug. vid Strömsnäs bruk i södra Småland. Ballongen, hvars gondol innehöll en del instrument och signallaggor, fastnade i ett träd och bärgades af tillstådeskommande personer. Af de märken, som voro anbrakta på ballongen, framgick att den var af engelskt ursprung.

EN STOR DAG I LONDON. Amerikanska trupper marschera genom staden och passera parlamentsbyggnaden och Westminsterbride.

TYSKA PORTRÄTT FÖR DAGEN.

Efter porträtt.

Älske: Ernst N. Bergström.

TVÅ TYSKA NOBELPRISTAGARE AFLIDNA:

T. v.: EDUARD BUCHNER, professor i kemi vid universitetet i Würzburg;

T. h.: ADOLF VON BAEYER, professor i kemi vid universitetet i München.

Med endast några dagars mellanrum ha i Tyskland två ryktbara Nobelpristagare aflidit nämligen professorn i kemi vid universitetet i München *Adolf von Baeyer* samt professorn i kemi vid universitetet i Würzburg, *Eduard Buchner*.

Född i Berlin år 1835 började professor *Baeyer* sin vetenskapliga bana där såsom privatdocent och lärare i organisk kemi vid dess universitet och krigs-

akademi, hvarefter han år 1872 utnämndes till professor i Strassburg. År 1875 kallades han att efter den ryktbare professor *Justus von Liebig* öfvertaga professuren i kemi vid universitetet i München, där under hans ledning ett nytt och stortadt laboratorium anlades. Vid Münchens universitet upptog B. sin ryktbare föregångares mantel i fråga om att göra den teoretiska forskningen fruktbar för det praktiska lifvet. Den organiska kemien var hans arbetsfält och här har han skapat sig ett oförgätligt namn i sin vetenskaps historia genom sina undersökningar öfver färgämnenas sammansättning samt utexperimenterandel af praktiska metoder att framställa dem på syntetisk väg. Härigenom har prof. B. blifvit den egentlige grundläggaren af den tyska kemisk-tekniska färg-

Efter porträtt.

Älske: Ernst N. Bergström.

ämnesindustrien, hvars produktion före kriget uppgick till flera hundra millioner mark årligen. Mest berömd därvidlag är uppfinningen af indigot, där den konstgjorda produkten genom sin renhet och prisbillighet alldeles utträngt naturprodukten. Bristen på färgämnen under kriget visar bäst hvilken ställning den tyska industrien intager på detta område. — Även på kemiens rent teoretiska område har B. utöfvat en banbrytande verksamhet. I hans berömda laboratorium ha utbildats framstående lärjungar, hvilka på det experimentella området förvärfvat ryktbara namn såsom *Graebe*, *Liebermann* och *Otto Fischer*, hvilken sistnämnde erhöil Nobelpriset i kemi år 1902.

Professor *Baeyer* erhöil Nobelpriset år 1905. Han aflid den 22 augusti i München, 82 år gammal.

Bland professor *Baeyers* förnämsta lärjungar vid universitetet i München var äfven den i dagarna och ungefär samtidigt med sin äldrige lärare aflidne professorn vid Würzburgs universitet *Eduard Buchner*.

Prof. *Buchner*, som tjänstgjorde i fält såsom major blef nyligen svårt sårad och aflid kort därefter på ett fältlasarett af sina sår. Hans begrafning i fält ägde rum den 14 augusti.

Prof. B. var född år 1860 i München. Efter studier i Erlangen och München eröfrade han doktorsgraden år 1888 och verkade därefter i München, Kiel och Tübingen. År 1898 utnämndes han till professor vid Berlins landbruks-högskola och 11 år senare till profes-

GRAF VON BERNSTORFF, Tysklands förutvarande och under förhandlingarne med Amerika starkt framträdande minister i Washington, i dagarne utnämnd till tyskt sändebud i Konstantinopel.

ARTILLERIGENERAL VON STEIN, tysk krigsminister, har i dagarne förlänats en utomordentlig ordensutmärkelse: Röda Örnordens 1:a kl. med eklöf och svärd.

FLYGARANGREPP MOT FRANKFURT A/M

Efter fotografi. ETT BOMBSKADADT BARNSJUKHUS. SÅRADE PATIENTER.

sor vid Breslaus universitet. År 1911 erhöj han professuren i kemi vid Würzburgs universitet där han samtidigt utnämndes till chef för dess kemiska institut. Nobelpriset i kemi tillföll honom år 1907.

Det område inom den kemiska vetenskapen, där Buchner förvärfvat sig ryktbarhet, är jäsningskemien. Af grundläggande betydelse äro hans undersökningar om zymasejäsningen, med hvilken han sysselsatte sig sedan 1893. Hans arbete på detta område har öppnat nya vägar för lifsmedelsläran och agrikulturkemien liksom ock för den medicinska vetenskapen.

Forts. fr. sid. 793.

strider söder om *Beaumont*. Samtidigt utvecklade tyskarne liflig verksamhet på Aisnefronten. Den 27—28 gjorde engelsmännen massanfall i Flandern och vunno terräng vid vägen *S:t Julien—Poelcapelle*.

Den allra våldsammaste aktion pågick på *Isonzofronten*, där italiendarne fullföljde sin elfte stora offensiv: strider som resulterade uti afsevärda italienska terrängvinster på *Monte Santo* (Norr om Görz) samt på frontafsnittet mellan Görz och hafvet. Italiendarne sade sig ha tagit c:a 25,000 fångar; österrikskarne rapporterade ett fångantal på 10,000.

På ostfronten äro ryssar och rumäner fortfarande utsatta för hårda slag. Så antecknades ryska motgångar vid *Jacobstadt* i norr och rysk-rumäniska terrängförlostelser i söder, nordost om *Soveja*.

Som ett svar på Tysklands luftangrepp på engelska städer har i dagarna engelsmännen företagit liknande angrepp på tyska städer inåt landet. Våra bilder visa det beklagansvärda resultatet af ett dylikt i dagarna företaget angrepp mot Frankfurt am Main, hvarvid ett barnsjukhus svårt ramponerades och ett flertal barn blefvo svårt sårade eller dödade.

Efter fotografi.

ETT RESERVVLASARETT I FRANKFURT a/M. SVÅRT SKADADT.

...: Bild: Sv. Bergr.

TEATERBILDER FRÅN GÖTEBORG.

HVAR 8 DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

LORENSBERGSTEATERNS NYA START UNDER GUSTAF LINDENS REGI. Scenur "Den gröna fracken". Fr. v. herr G. Cederlund (Latour-Latour), Fru Manda Björling (hertiginnan), herr O. Sandborg (pianisten) och herr H. Roeck Hansen (hertigen).

LORENSBERGSTEATERNS NYE REGISSÖR, herr Gustaf Linden och fru Olga Raphael Linden. — HVAR 8 DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

Vidst. bild: TITELSIDA AF DET ÄLDSTA KÄNDA MAJVISETRYCKET FRÅN SKÅNE. Text å sid. 795.

Å Lorensbergsteatern i Göteborg inledde den 28 augusti K. dramatiska teaterns f. d. regissör, herr *Gustaf Linden* sin med stora förväntningar motsedd regi med uppförandet af den kända författarfirmans de Flers och Caillavets komedi "Den gröna fracken", hvilken samtidigt blef en urpremiär för Sverige.

Pjäsens satir, som riktar sig mot Franska akademien, kan ju visserligen i stora linjer finna berättigande i alla länder, men däremot förloras lätt poängen i anspelningarna på direkta lokala förhållanden för en svensk publik. Det mottagande komedien trots dessa vanskligheter rönt hos den nästan fullsatta salongen, kan dock betecknas såsom en afgjord succés, hvilken icke minst kommer hr Lindens sakkunniga och konstnärliga regi till godo. Med den ensemble Lorensbergsteaterns nye ledare lyckats sammanföra å sin scen och hvaribland räknas prövade och erkända sceniska förmågor är det att hoppas att Göteborgs teaterlif i och med regi Linden går en framtida kulturell och fruktbar utveckling tillmötes.

En Ny Majmaanedz

Sang/

Med hvilcken Ketsindlige Christine kunde synke sig aff deris Himmelske Hæder den lystige Sommers Besjænnelse/ til deris Egenlig Nødkersffighed/ besluttet med

Herrens Bøn.

Stungis som:

Hoffbonde om du hlemme est/ May vær velkommen/ &c.

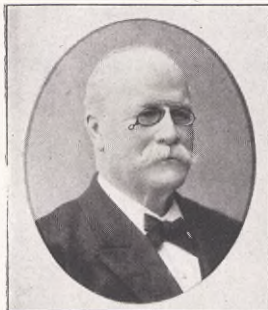
Vngdommen/ besønderligen paa Landsbyerne til villte/ at bruge i steden for den gamle lefsærdige Majmaanedz Viser:

drevet og moduleret

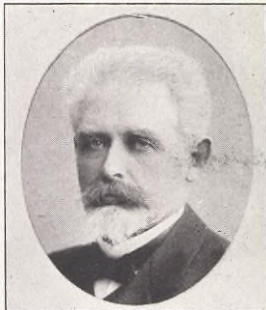
af
P. J. K.

Prentet i Malmø/ Aar 1688.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. H. A. FLODMARK.
F. d. Arkivarie. — Stockholm.
80 år 9 Sept.*

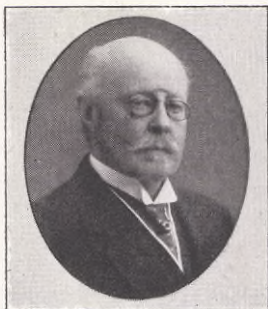
S. C. BRING.
V. Häradshöfding. — Upsala.
75 år 20 Aug.*

C. F. M. FLEETWOOD.
Frih. Häradsh. — Stockholm.
65 år 1 Sept.*

G. W. HOLM.
Advokat. — Jönköping.
50 år 26 Aug.*

C. L. F. WETTERGREN.
F. d. Förste Stadsläkare. —
Arboga. 75 år 30 Aug.*

L. M. NEUMAN.
Rektor. — Ystad.
65 år 11 Sept.*

K. G. CEDERGREN.
Regementsläk. — Vänersborg.
50 år 21 Aug.*

S. K. SJÖVALL.
Lasaretsläkare. — Ljungby.
50 år 22 Aug.*

J. A. SIÖBERG.
Kronolänsman. — Klågerup.
60 år 5 Sept.*

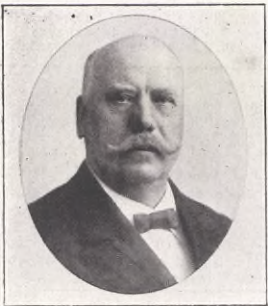
G. KJELLBERG.
Konstruktionsingeniör. —
Långshyttan. — 70 år 13 Sept.

P. R. SÖDERHIELM.
Kapten. — Surte.
50 år 22 Aug.*

N. F. CRONSTEDT.
Grefve. F. d. Res.-underlöjt. i K.
Flott. Skårby. — 50 år 2 Sept.*

A. L. ANDERSSON.
Bryggeriegare. — Axvall.
60 år 31 Aug.

A. HÄMRIN.
Verkst. Direktör. — Kungsör.
50 år 1 Sept.

A. SVENSSON.
Disponent. — Hesselholm.
50 år 29 Aug.*

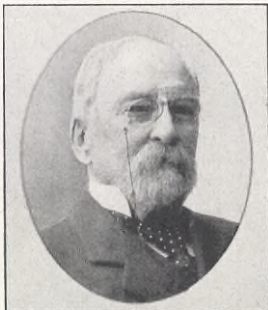
R. MATTSSON.
Disponent. — Kristiania.
50 år 2 Sept.*

* Data ä nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

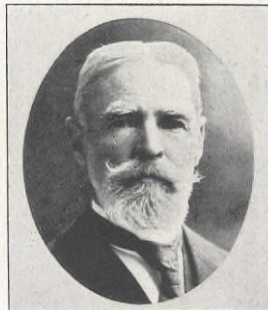
P. J. RAPP †.
F. d. Byggmäst. — Göteborg.
F. 20. † 26 Aug.*

T. MUNKTELL †.
Fil. Dr. — Stockholm.
F. 34. † 28 Aug.*

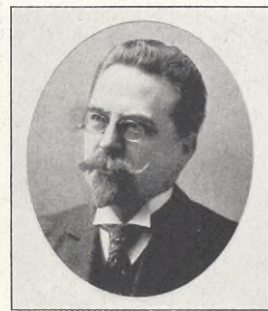
A. MÜNTZING †.
Ingeniör. — Stockholm.
F. 48. † 22 Aug.*

O. VOGEL †.
Disponent. — Åled.
F. 52. † 3 Aug.

L. FREDELIUS †.
Förste Stadsläk. — Västervik.
F. 41. † 20 Aug.*

G. THALBERG †.
Impressario. — Stockholm.
F. 54. † 22 Aug.*

G. M. M. FALKENBERG †.
Friherre. Svensk Minister. — Madrid. — F. 60. † 26 Aug.*

J. SETTERGREN †.
Arkitekt. — Helsingfors.
F. 68. † i Aug.*

• Data här nedan.

JOHAN FLODMARK. Stud. 63, kamm. skr. o. Kommerskoll. 75, kont. skr. i Stockh. drätsel-nmd 80, förestånd. f. Stockholms stads arkiv 96—14; kontroll. v. fondbörsaukt. 87; ordnat drätsel-nmdens, polisverkets o. upp-bördsverkets arkiv. Styr. led. i samt delv. v. stift. af samf. S:t Erik samt sv. teaterhist. samf. Förf. t. arbeten på sv. teaterhist., Bellmans samt Stockholmstorsk. område.

SVEN BRING. Stud. 59, jur. utr. kand. 68, länsnot. i Upsala 75, civil-rådman der 84—10; sekr. o. kamrer i landstinget 75—85, omb. man i Uplands e. bank 75—84, sekr. o. omb. man v. Upsala—Gefle jernv. a—b. 75—79.

CARL FLEETWOOD. Stud. 71, jur. utr. kand. 77, v. hfd 79, fisk. i G. hofr. 87, häradshöfd. i V. Värends doms. 91, i S. Roslags doms. sedan 03. Led. af Lagbyråd 98—01 o. af Skand. obligationsrättskomm. 01—03.

GUSTAF HOLM. Stud. 86, hofr.-ex. 91, tf. domh. 94—95; tj.-g. i Sv. hofr., Stockh. rådst.-rätt o. Kammarr. inneh. sedan 96 adv.-firman Gustaf Holms jur. byrå i Jönköping. Led. af Sv. adv.-samf. På sin tid led. af gatu- o. väg-förvalt. o. drätselkamm. Sekr. i östra kretsen af Sv. verkst.-fören. sedan 04.

CARL WETTERGREN. Stud. 62, med. lic. 70, med. dr 73. Efter flera amanuens-tj. statskir. i Arboga 70, i e stadsläk. där 74—12; läk. v. nyvnr. Heijdenskjödska sjukh. i Arboga 80—12; öfverläk. v. Ramlösa 77 v. Porla 81—84. Stadsfullm. i Arboga 88—12.

LEOPOLD NEUMAN. Stud. 71, fil. dr 81, lekt. i Sundsvall 83, rektor i Ystad sedan 89. Folkskoleinsp. 91—11. Utg. Sveriges Flora, tatr. botan. afh. o. lärob. På sin tid kommunalman.

KARL GUSTAF CEDEGREN. Stud. 86, med. lic. 98, u.-läk. v. Falköp. lasar. 1900—02, bat.-läk. v. Jemtli. fälttjäg.-reg. 03—04, v. Västg. reg. 04, reg.-läk. v. sistn. reg. sedan 17. Inträss. arkeolog.

SIGURD SJÖVALL. Stud. 85, med. lic. 95, med. dr 99, aman. v. kir. klin. i Lund 99, docent i kir. v. Lunds univ. 1900—01, lasarettsläk. i Ljungby. Kronob. län sedan 01.

AUGUST SJÖBERG. Kr.-länsman i Bara här. sedan 89. Ordf. i komm.-st., v. ordf. i kyrkost., led. af kyrko- o. skolråd, ordf. i sjukh.-fören.; styr.-ordf. o. verkst. dir. i sparb.; ordf. i val-, pens.-, tax.-nämnder; stift. på sin tid skyttefören. o. var dess ordf.

RAGNAR SÖDERHJELM. Utn. v. Verm. reg. 89, afsk. 06, kapt. i res. 06. Anst. v. Liljedahls glasbruk 90—02, disp. v. Moss glasværk Norge 02—05, v. Liljedahls glasbr. 05—06, verkst. dir. f. A.-b. Surte—Liljedahl sedan 07. Ordf. f. Kongelfs glasbr. a.-b., Oskarström sulph. mills a.-b., styr.-led. i A.-b. Surte—Liljedahl o. Liljedahls a.-b.

NILS CRONSTEDT. Efter afl. sjöbef.-ex. res.-utjn v. Flott 91. Gick några år senare i eng. örl.-tj. o. förde kanonbåt på nigerfloden i eng. Vestafrika, utn. t. marinsuperint. f. kolonien N. Nigeria 1900; anl. ett flertal af den eng. kolon.-marinens stationer utmed floden, kartlade denna o. bifloder m. angräns. territor. Sedan 08 bosatt i Sverige.

AUGUST SVENSSON. Förestånd. f. Husbergs marg.-nederlag i Hässleholm. Ordf. i drätselkamm., ordf. i styr. f. hand- o. ind.-fören.; styr.-led. i Smäl. e. banks aid.-kont.

RUDOLF MATTSSON. På sin tid anst. inom några af huvudstadens främsta möbelfabriker, senast som disp. h. Myrstedt & Stern; framst. kändare inom mattbransen. Nu chef f. Nord. Komp. dotterbolag i Kristiania som f. n. inreder ett stort anlagt etablissement i den norska huvudstaden.

PHILIP JAKOB RAPP †. F. i Keltch (Baden), kom t. Sverige 48, sv medborg. 51, mur- o. byggm. i Göteborg s. å. Har der uppl. ett stort antal offentl. o. ensk.-byggm., bl. a. tull- o. packhus, posthus, Chalmerska inst., Bergslagsbanans stat.-hus m. fl. På sin tid led. af stadsfullm., däv. drätselkommissionen o. drätselkamm. Hög frimur.

THEOFRON MUNKTELL †. Stud. 52, fil. dr 57; inträdde, efter att ha genomg. Falu bergsskola, 59 i faderns berömda verkstadsfirma i Eskilstuna o. blef v. dennas omb. t. aktiebolag, dess verkst. dir. 79; afg. 94 o. flyttade då till Stockholm. Intog på sin tid en framstående plats inom Eskilstuna kommunala lif: ordf. i stadsfullm. 65—95, landstingsm. 67—90. Biografi o. helsid.-portr. ärg. XVII:22.

ALVAR MÜNTZING †. Utex. fr. Tekn. elem.-skol. i Örebro 67, kemist v. Sörkvarns fabr. 67—69, anst. v. Inedals sockerbruk 69, dess fabr.-förestånd. 72—77, disp. v. Gustafsfors pappersbr. 77—79, fabr.-förestånd. v. Munksjö pappersbr. 79—93, verkst. dir. i Munksjö a.-b. 93—97; byggde o. igångsatte Thimsfors pappersbr. 97, verkst. dir. f. Thimsfors a.-b. 97—02. Sedan sistn. år inneh. af Sv. pappersbyrå i Stockholm f. konsult. o. konstr. i pappers- o. trämassefacken. Sekr. h. Sv. pappersbruksfören. 02. En af den svenska pappersindustriens märkesmän.

LARS FREDELIUS †. Stud. 62, med. lic. 72, stadsläk. i Västervik, tf. 73, ord. sedan 74, intend. v. Källviks brunn 87—89; på sin tid läk. i Flott. o. deltog i expedit. aflägsna fär. Stadsfullm. o. landstingsman under lång tid; varit ordf. i lasar.-dir. o. helsov.-nmd., led. af kyrko- o. skolråd samt af folkskolestyr.

GUSTAVE THALBERG †. Stud. 74; egnade sig främst åt musik o. var under studietid i Upsala en af O. D:s bästa sångare; deltog i sångarfärden t. Paris 78. Startade senare konsertbyrå i Stockholm o. företog vidsträckt resor som impressario i Europa o. Amerika.

JOHN SETTERGREN †. Framstående arkitekt i Helsingfors der han utfört ett antal mera bemärkta byggnader. Var vid sin nyligen timade död verksam s. ledare v. uppbyggandet af en fabriksstad i det inre af Ryssland.

För insändare af porträtt att beakta!

Porträtt till Veckans Porträttgalleri

böra vara af möjligast sena datum för att införas.

Uppgifter till porträtt

böra ansluta sig till frågeformulär från redaktionen.

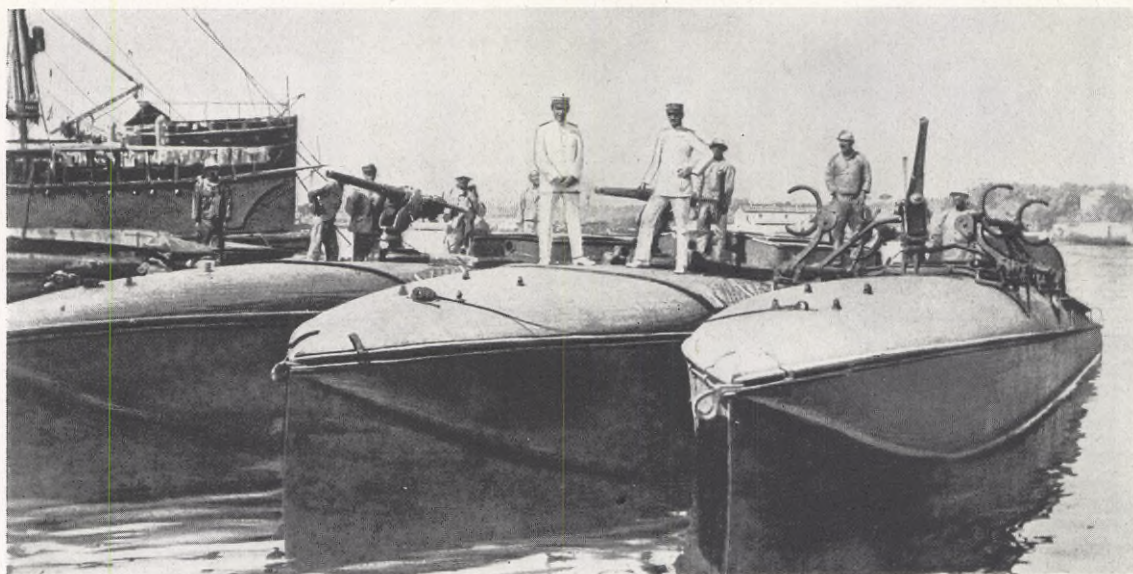
Särskildt påpekas nödvändigheten af att **alla förmän**

angifvas, med tilltalsnamnet helt utskrifvet och under-

struket. Förbiseende härutinnan **utesluter biografi.**

Porträtt och biografi

införas efter begäran från Redaktionen, som också bär kostnaderna. Förslag till införande emottagas.

Efter fotograf.

NYA ITALIENSKA U-BÅTSSJAGARE.

Bild: Ernst Sjöberg.

Forts. fr. sid. 791.

samhällsställning, en bra samhällsställning och en bra man.

Och stadsarkitekten — den grånade fadern och högt värderade samhällsmedborgaren, som prästen orerat om — satt i soffan och såg på sonen, tänkte mest på pojken hela tiden, och det var ett leende som gång efter annan kom och lade sig öfver ryngorna kring ögonen.

Lektorn, den gamle hedersvännen, från soffan på "Stadt", kom och satte sig bredvid honom. Han var en fetlagd och tungrodd man med spår af trettioårigt skolslit och äfven trettioårigt ungarlslif, och han satte sig nu med en pustning i soffan och sade:

— Ja du bror, så var den saken! Hvem tusan kunde tänka sej att det skulle gå så här bra i alla fall, med förlof sagdt. För pojken var ta mig fanken bra lat i början. Men det är ditt verk det här också, ser du bror.

— Mitt verk... ja, det är konstigt! Men han går ifrån mig i alla fall, han också nu, som allt det där andra. Det går ifrån mig allting, och jag blir efter och betyder ingenting längre och blir glömd. — Mohren har — — —!

— Ptro ptro, kära bror! Jag förstår dej nog. Jag brukar se det så där i skolan ibland, men vill du höra hur jag då tänker? Jo, ser du, då tänker jag så här, att jag är som Nilen som ideligen får svämma öfver och bevattna landet — pojklymlarna, förstår du — och tömma ut mej själf, ideligen, ideligen ser du bror. Och så torkar vattnet bort i alla fall. Men det blir ändå lite befruktning, lite befruktning ser du bror, så att det nya kan stå sej och växa. Så var den saken. —

Då arkitekten ingenting hade att invända, fortsatte lektorn:

— Så där har du gjort med pojken din nu också Och det är likadant med din verksamhet. — Här kom du och byggde det nya rådhuset Det var ditt verk det med, liksom pojken här, och si det var ganska godt. Och så kom den där glopen i staden bredvid och byggde sitt rådhus. Och det var precis lika ditt, ser du bror, utom det, att det var bättre, med förlof sagdt, — liksom vi, med förlof sagdt, skall hoppas att pojken din blir bättre än du. — Ser du, det där är verk det! Att göra det som är godt så bärande och

starkt, att det kan möjliggöra en afkomma som är ännu bättre. Det är hela lyckan och makten det, här i lifvet, hela glädjen och nåden förstår du: att få gå undan och krypa i grafven efter att ha gjort ett godt som gör, att man ändå får lefva kvar i ett som är bättre. — Så var den saken!

Arkitekten svarade ännu ingenting, men leendet blef alltjämt kvar öfver hans ansikte.

Till bild å sid. 796.

Ett märkligt fynd har gjorts i Dansk Folkeminde Samling i Köpenhamn af den framstående svenske forskaren docenten dr C. W. von Sydow i Lund.

Han har nämligen därstädes upptäckt ett par 1600-tals tryck af den i Skåne på sin tid mycket populära majvisan, hvars ursprung sedan lång tid varit ett tvistefråga bland folkminnesforskarna.

Enligt dessa tryck är visan "dictet och moduleret af P. J. R." — Peder Jensen Roskilde, en bemärkt dansk litterat från 1600-talets första decennier.

Vår bild är hämtad ur "God afton om I hemma är!" i doc. von Sydows intressanta lilla arbete om majvisan. (Förlag Maiander).

G. M. M. FALKENBERG †.

Till porträttgalleriet.

Sveriges minister i Madrid, friherre *Gustaf Michael Melcher Falkenberg* afled natten till den 26 augusti på Finseninstitutet i Köpenhamn.

Frih. F., som var född i Mörrarp, Malmöhus län år 1860 blef efter aflagd examen auskultant i Skånska hofrätten, och utnämndes därefter år 1885 till attaché samt tre år senare till andre sekreterare. I egenskap af legationsskreterare tjänstgjorde han därpå i Petrograd från år 1894 till år 1900, då han erhöi utnämningen till legationsråd och året därpå förflyttades till Köpenhamn. År 1904 var han t. f. chargé d'affaires i Wien samt envoyé i Bryssel och Haag från 1905—1908 och fungerade under de två senaste af dessa år som Sveriges generalkonsul därstädes. Under de följande åren togs frih. F. flitigt i anspråk för en hel del uppdrag på olika platser i utlandet såsom bl. a. vid sjörätts- och sockerkonferenserna i Bryssel. År 1908 blef frih. F. utnämnd till envoyé i Kristiania och var två år senare Sveriges delegerade vid förhandlingarna i Spetsbergfrågan. Till Sveriges diplomatiska representant i Spanien och Portugal utnämndes han år 1913. (I öfrigt hänvisa vi till årg. VI n:o 39 och årg IX n:o 40).

Yrkes- och Amatörfotografer

äro välkomna med

nya, vältagna landskaps-
eller genrebilder - - -

lämpliga för vare sig den stora bilden å omslaget
eller för den mindre vignetten å hvarje häftes
första sida. — Ersättning vid antagande. - - - -

REDAKTIONEN.

PÅ LÅNGVANDRING I LAPPLAND

Amatörfoto. C. A. Säfvenberg, Upsala.

Klische: Kem. A.-B. Bost. Silfver... Sjöström-Göta

ETT PAR FÖRTRÄFFLIGA OCH TYPISKA TURISTBILDER: Öfverst: *Turister framför den bekante lappfjöraren Sarris kåta i Nikolatti lappby.* — Därunder: *En vandrarbild från Lappland.*

Från en intresserad medarbetare och skicklig amatör-fotograf har H. 8. D. mottagit en serie fotografier från en fotvandring i Lappland, hvilka på ett ypperligt sätt skildra turistens lif i det underbara, stämningfulla landet däruppe. Af den intressanta serien återgifva vi härmed ett par bilder från en tur Kalixfors—Kebnekaise—Stora Sjöfallet.

fasaden en svagt sluttande plan på hvilket Milles industrimonument kommer att resas. Bakom monumentplatsen för en bred trappa upp till en förgård med en entré som prydes af två cerberusgrupper äfvenledes af Milles. Utom Milles deltagar i skolans utsmyckning bl. a. konstnärerna Olle Hjortberg, Georg Pauli och Einar Forseth.

Det andra utbyggnadsstadiet omfattar uppförandet af den kemiska institutionen, till hvilken grunden lägges i dagarna.

Till bilderna å sid. 785 o. 789.

Tekniska högskolans första utbyggnadsstadium närmar sig nu sin fullbordan. Man hoppas få allt klart redan till höstterminens början, endast putsningsarbetet och smärre tilläggs- och ändringsarbeten återstå. Af det första stadiet kan man få en god föreställning om det storstilade byggnadsarbete som den nya ingenjörshögskolan betecknar. Från Valhallavägen leder upp till huvud-

INNEHÅLL. Skriftställare Gustaf Aldén (biografi och helsid-porträtt). — Invigning af sulfitspritmotorvagnarna i Finspong. — Spårvägskongressen i Malmö. — Stockholms Simsällskaps promotion. — Arbetarefesten i Stadion. — Två tyska Nobelpristagare aflidna. — Från Lorensbergsteaterns premiär i Göteborg. — Porträtt och bilder till dagskrönikan. — Världskriget. — Veckans porträttgalleri. — "Verket". Ber. af Sven Kjersén.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller oavkortligt förbud.